

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν. 3588/2007 (Πτωχευτικός Κώδικας)- Προπτωχευτική Διαδικασία Εξυγίανσης και λοιπές διατάξεις

ΑΡΘΡΟ ΠΡΩΤΟ

Με το άρθρο πρώτο του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται στο σύνολό του το έκτο κεφάλαιο του Πτωχευτικού Κώδικα. Επί του προτεινόμενου νέου έκτου κεφαλαίου παρατηρούνται τα ακόλουθα:

Α. Γενικό Μέρος

Σε κάθε περίοδο, αλλά ιδιαίτερα σε περίοδο οικονομικής κρίσης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δίνεται μια δεύτερη ευκαιρία στις επιχειρήσεις που για οποιονδήποτε λόγο βρίσκονται σε οικονομική αδυναμία. Κοινωνικά είναι σημαντική η παροχή δεύτερης ευκαιρίας επειδή διασώζονται θέσεις εργασίας, τόσο στην ίδια την επιχείρηση, όσο και σε άλλες επιχειρήσεις (προμηθευτές, εμπορικούς αντιπροσώπους κλπ.) που συναλλάσσονται με αυτήν. Οικονομικά είναι σημαντική η παροχή δεύτερης ευκαιρίας, επειδή δεν χάνεται η άυλη αξία της επιχείρησης και επειδή δεν διακόπτεται η παραγωγική της δραστηριότητα. Επιπλέον η διάσωση επιχειρήσεων μπορεί να βοηθήσει και στην προσέλκυση επενδύσεων, αφού μπορεί να είναι ελκυστικότερο για τον επενδυτή να ξεκινήσει την επένδυσή του με βάση μια υφιστάμενη επιχείρηση που χρειάζεται ρευστότητα για να διασωθεί και να αναπτυχθεί, παρά να ξεκινήσει από το μηδέν.

Η διάσωση της επιχείρησης απετέλεσε εκπεφρασμένο στόχο και του Πτωχευτικού Κώδικα, ο οποίος όμως επιχείρησε να τον επιτύχει κυρίως στο πλαίσιο της πτωχεύσεως, ιδίως με τον θεσμό του σχεδίου αναδιοργάνωσης. Ωστόσο σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει σε άλλες χώρες, οι οικονομικές και κοινωνικές αντιλήψεις στη χώρα μας συνδέουν την πτώχευση με την εκκαθάριση με αποτέλεσμα οι απόπειρες αναδιοργάνωσης στο πλαίσιο της πτώχευσης να υπονομεύονται από την απαξίωση της επιχείρησης στα μάτια των πελατών και προμηθευτών της.

Για τον παραπάνω λόγο είναι κρίσιμη η ενίσχυση της δυνατότητας διάσωσης της επιχείρησης κατά το προπτωχευτικό στάδιο, πριν δηλαδή επέλθει απαξίωσή της. Ο Πτωχευτικός Κώδικας προβλέπει για το προπτωχευτικό στάδιο τη διαδικασία της συνδιαλλαγής. Ωστόσο η διαδικασία αυτή ενέχει ένα βασικό μειονέκτημα - η συμφωνία που είναι το αποτέλεσμα της διαδικασίας δεν δεσμεύει τους μη συναινούντες πιστωτές. Έτσι όμως δημιουργείται αυτό που στην οικονομική επιστήμη αποκαλείται πρόβλημα της συλλογικής δράσης (collective action problem): ακόμη και αν όλοι οι πιστωτές αναγνωρίζουν ότι μια ρύθμιση των απαιτήσεών τους που θα διασώσει τον οφειλέτη θα είναι προς το συλλογικό συμφέρον, κάθε ένας χωριστά μπορεί να ελπίζει ότι οι λοιποί πιστωτές θα υποστούν το κόστος της ρύθμισης και θα εξυγιάνουν την

επιχείρηση του οφειλέτη, χωρίς ο πιστωτής αυτός να υποστεί τις θυσίες της ρύθμισης.

Με το προτεινόμενο νέο έκτο κεφάλαιο του Πτωχευτικού Κώδικα εισάγεται λοιπόν προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά της νέας ρύθμισης είναι τα ακόλουθα:

α. Εισάγεται η δυνατότητα δέσμευσης των μη συναινούντων πιστωτών, λύνοντας έτσι το προαναφερθέν πρόβλημα της συλλογικής δράσης.

β. Δίνεται η μεγαλύτερη δυνατή ευελιξία ως προς την κατάρτιση της συμφωνίας. Συγκεκριμένα δίνεται κατά το γαλλικό πρότυπο η δυνατότητα να καταλήξουν οφειλέτης και δανειστές σε συμφωνία χωρίς επίσημη διαδικασία διαπραγματεύσεων, με εμπιστευτικές διαπραγματεύσεις, ώστε να αποφεύγεται όπου είναι εφικτό (συνήθως όταν οι δανειστές είναι λίγοι και συνεργάζονται μεταξύ τους) η δημιουργία αβεβαιότητας ως προς την επιβίωση της επιχείρησης που συνεπάγεται σήμερα η υπαγωγή σε διαδικασία συνδιαλλαγής. Στην περίπτωση που επιλέγεται η διαδικασία επίσημης διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης δίνονται δύο δυνατότητες - είτε να συνάπτουν τη συμφωνία απευθείας οι πιστωτές, είτε να συγκαλείται συνέλευση των πιστωτών. Η δεύτερη, πιο "βαριά" διαδικασία αναμένεται ότι θα χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις που υπάρχει πληθώρα πιστωτών που είναι δύσκολο να συντονιστούν διαφορετικά.

γ. Ως προς το περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης δίνεται ευρύτατη διακριτική ευχέρεια στα μέρη με ενδεικτική αναφορά διαφόρων μέτρων από τα πιο ήπια (π.χ. απλή παράταση του χρόνου αποπληρωμής υποχρεώσεων) μέχρι τα πιο δραστικά (π.χ. κεφαλαιοποίηση των χρεών ή και μεταβίβαση της επιχείρησης), ώστε να καλύπτονται κατά το δυνατό όλες οι περιπτώσεις ανάλογα με την έκταση του προβλήματος της επιχείρησης.

Η ανάγκη της διάσωσης της επιχείρησης δεν έρχεται σε σύγκρουση, αλλά αντίθετα συμπλέει με τα συμφέροντα των πιστωτών, αφού κατά κανόνα οι πιστωτές θα ικανοποιηθούν περισσότερο από μια λειτουργούσα επιχείρηση, από ό,τι θα ικανοποιούνταν από την αναγκαστική πώληση των περιουσιακών της στοιχείων. Στις λίγες περιπτώσεις που η εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων είναι ευνοϊκότερη για τους πιστωτές από τη διάσωση της επιχείρησης θα πρόκειται για επιχειρήσεις μεσοπρόθεσμα μη βιώσιμες, η απόπειρα διάσωσης των οποίων δεν είναι κοινωνικά και οικονομικά επωφελής αφού είναι καταδικασμένη σε αποτυχία. Για τον λόγο αυτόν τίθεται ως κριτήριο της διαδικασίας εξυγίανσης το να μη παραβλάπεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών. Με τον τρόπο αυτό και οι νέες διατάξεις εναρμονίζονται με τον σκοπό του Πτωχευτικού Κώδικα, όπως εξαγγέλλεται στο άρθρο 1.

Η διάσωση της επιχείρησης δεν σημαίνει αναγκαία και τη διάσωση του φορέα της - του επιχειρηματία. Αυτό θα ήταν αντίθετο με την οικονομική λογική, αφού στην περίπτωση της επιτυχίας της επιχείρησης ο επιχειρηματίας καρπώνεται τα κέρδη και συνεπώς πρέπει κατά κύριο λόγο να υφίσταται από την άλλη πλευρά τις οικονομικές συνέπειες της αποτυχίας. Και κοινωνικά όμως μπορεί να είναι άδικη η διάσωση του επιχειρηματία σε βάρος των πιστωτών που συχνά είναι περισσότερο άξιοι

προστασίας (π.χ. εργαζόμενοι, προμηθευτές, ασφαλιστικά ταμεία κλπ.). Είναι λοιπόν ενδεχόμενο η διάσωση της επιχείρησης να συνεπάγεται την απώλεια του ελέγχου της από τον επιχειρηματία, όπως θα συμβαίνει όταν η διάσωση θα γίνεται με μεταβίβαση της επιχείρησης ή (ενδεχομένως) με κεφαλαιοποίηση χρεών. Ο νομοθέτης δεν επιδιώκει να ρυθμίσει σε ποιο βαθμό θα επέρχεται απώλεια της επιχείρησης για τον επιχειρηματία, αφήνοντας τις διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών να καθορίσουν τα αποτελέσματα αυτά. Ωστόσο για την αποφυγή καταχρηστικής συμπεριφοράς από τους μετόχους ή εταίρους του οφειλέτη επιτρέπει υπό προϋποθέσεις στο πτωχευτικό δικαστήριο να παρέμβει και να τους εξαναγκάσει να συμπράξουν στη διάσωση της επιχείρησης. Σημειώνεται επίσης ότι σύμφωνα με το ήδη υφιστάμενο άρθρο 98 του Πτωχευτικού Κώδικα οι διοικητές των κεφαλαιουχικών εταιρειών έχουν υποχρέωση να εργαστούν για την αποφυγή της πτώχευσής τους. Είναι προφανές ότι η υποχρέωση αυτή μπορεί να συνίσταται και στη σύμπραξη σε επιτυχή εξυγίανση σε περίπτωση που είναι εφικτή. Επομένως σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης ή παράλειψης των διοικητών κεφαλαιουχικής εταιρείας να συνάψουν συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να γεννάται ευθύνη τους για την αποζημίωση των πιστωτών σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ. 2 του Πτωχευτικού Κώδικα.

B. Ειδικό Μέρος

Επί των κατ' ιδίαν διατάξεων παρατηρούνται τα ακόλουθα.

Άρθρο 99

Το άρθρο αυτό επιγράφεται διαδικασία εξυγίανσης και περιέχει γενικές διατάξεις που αφορούν όλα τα στάδια της διαδικασίας.

Το άρθρο ορίζει τις προϋποθέσεις υπαγωγής ενός οφειλέτη στη διαδικασία εξυγίανσης. Ο οφειλέτης πρέπει να έχει πτωχευτική ικανότητα σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1. Επίσης πρέπει να έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα. Στο σημείο αυτό η προτεινόμενη διατάξεις εναρμονίζονται με τη ρύθμιση του Κανονισμού 1346/2000, ο οποίος προβλέπει ότι κατ' αρχήν οι δευτερεύουσες διαδικασίες αφερεγγυότητας είναι μόνο διαδικασίες εκκαθάρισης.

Καινοτομία των νέων διατάξεων είναι ότι επιτρέπουν την υπαγωγή σε προπτωχευτική διαδικασία και των οφειλετών που βρίσκονται ήδη σε παύση πληρωμών, αφού κρίνεται ότι και για τους οφειλέτες αυτούς η προπτωχευτική διαδικασία μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα από την πτώχευση. Στην περίπτωση όμως αυτή ο οφειλέτης δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωσή του να υποβάλει αίτηση πτωχεύσεως, όμως αν γίνει δεκτή η υπαγωγή στη διαδικασία εξυγίανσης η εξέταση της αίτησης πτώχευσης αναστέλλεται. Επίσης αναστέλλεται η εξέταση αιτήσεων πτώχευσης που υποβάλλονται από πιστωτές ή από τον εισαγγελέα πρωτοδικών.

Είναι πιθανό η ανώνυμη εταιρεία - οφειλέτης να έχει απωλέσει άνω του 90% του κεφαλαίου της και συνεπώς να συντρέχει περίπτωση λύσης της κατά το άρθρο 48 κ.ν. 2190/1920. Η λύση της εταιρείας αντιστρατεύεται

στον σκοπό της εξυγίανσης και ως εκ τούτου προβλέπεται η αναστολή της σχετικής διαδικασίας κατά τη διάρκεια της εξυγίανσης.

Η επιτυχία της διαδικασίας εξυγίανσης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ταχύτητά της, αφού όσο διαρκεί η διαδικασία και η συναφής αβεβαιότητα η επιχείρηση απαξιώνεται. Για τον λόγο αυτόν ορίζεται ότι το αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο δικάζει με τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας και οι αποφάσεις του κατ' αρχήν δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα.

Άρθρο 100

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται το περιεχόμενο της αίτησης για το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης. Καινοτομία της διάταξης αποτελεί η θέσπιση της υποχρέωσης η αίτηση να συνοδεύεται από έκθεση εμπειρογνώμονα. Σημειώνεται ότι η διαδικασία της εξυγίανσης απαιτεί από το δικαστήριο να προβεί σε εκτιμήσεις οικονομικού περιεχομένου, για τις οποίες η συνδρομή ενός εμπειρογνώμονα είναι απαραίτητη. Για τον λόγο αυτόν προβλέπεται η σύνταξη έκθεσης από πραγματογνώμονα σε διάφορα στάδια της διαδικασίας εξυγίανσης. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι ο εμπειρογνώμονας θα έχει πράγματι τις αναγκαίες γνώσεις και εμπειρία για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, ορίζεται ότι αυτός πρέπει να είναι πιστωτικό ίδρυμα, ΕΠΕΥ ή ελεγκτική εταιρεία. Τέλος για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας ορίζεται ότι η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από παράβολο.

Άρθρο 101

Με το άρθρο αυτό ορίζονται οι προϋποθέσεις για την έκδοση της απόφασης για το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης, η δημοσιότητα που πρέπει να λαμβάνει η απόφαση αυτή και η δυνατότητα έφεσης μόνο κατά τυχόν απορριπτικής απόφασης.

Άρθρο 102

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει τη δυνατότητα διορισμού μεσολαβητή και ειδικού εντολοδόχου και ορίζει τα καθήκοντά τους. Καινοτομία αποτελεί το ότι ο διορισμός μεσολαβητή δεν είναι υποχρεωτικός, αφού κατά τις περιστάσεις η ύπαρξη μεσολαβητή μπορεί να μην είναι απαραίτητη και δεν είναι σκόπιμο να επιβαρύνεται η διαδικασία με κόστος, όπου δεν είναι αναγκαίο. Καινοτομία αποτελεί επίσης η δυνατότητα διορισμού ειδικού εντολοδόχου, ο οποίος μπορεί να είναι χρήσιμος ιδίως για τη διαφύλαξη της περιουσίας του οφειλέτη. Στην περίπτωση που ο οφειλέτης έχει περιουσιακά στοιχεία στο εξωτερικό, ο διορισμός ειδικού εντολοδόχου μπορεί να διευκολύνει την αναγνώριση της ελληνικής διαδικασίας εξυγίανσης σε κράτη που έχουν υιοθετήσει τον πρότυπο νόμο της UNCITRAL για τη διασυννοριακή πτώχευση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που η διαδικασία εξυγίανσης περιλαμβάνει το διορισμό ειδικού εντολοδόχου και οι εξουσίες του περιορίζουν την εξουσία διαχείρισης της περιουσίας του από τον οφειλέτη, η διαδικασία εξυγίανσης θα εμπίπτει στο άρθρο 1 παρ. 1 του Κανονισμού 1346/2000 και για τον λόγο αυτόν θα πρέπει οι αρμόδιες υπηρεσίες να ζητήσουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την κίνηση των διαδικασιών για την προσθήκη αυτής της διαδικασίας στο Παράρτημα Α του Κανονισμού.

Άρθρο 103

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η δυνατότητα λήψης προληπτικών μέτρων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξυγίανσης, ώστε να αποφευχθεί η επιδείνωση της οικονομικής θέσης του οφειλέτη. Τα προληπτικά μέτρα ισχύουν για τη διάρκεια της διαδικασίας εξυγίανσης, οπότε με την τυχόν άπρακτη παρέλευση της σχετικής προθεσμίας αίρονται αυτοδικαίως. Από τα προληπτικά μέτρα δεν θίγονται οι συμφωνίες χρηματοοικονομικής ασφάλειας και οι ρήτρες εκκαθαριστικού συμφηφισμού, επειδή αυτό επιβάλλεται από την οδηγία 2002/47/EK και επειδή οι συμφωνίες αυτές εξυπηρετούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Σημαντική είναι η ρύθμιση σύμφωνα με την οποία η αναστολή των ατομικών διώξεων δεν αποτελεί αυτόματη συνέπεια της έναρξης της διαδικασίας εξυγίανσης, αλλά μπορεί να επιβάλλεται από το δικαστήριο ως προληπτικό μέτρο. Με τον τρόπο αυτόν επιδιώκεται να περιοριστεί το φαινόμενο της υποβολής αίτησης υπαγωγής σε προπτωχευτική διαδικασία χωρίς πρόθεση επίτευξης συμφωνίας, αλλά μόνο για την αναστολή των ατομικών διώξεων.

Στα προληπτικά μέτρα μπορούν για σπουδαίους επιχειρηματικούς ή κοινωνικούς λόγους να εισάγονται εξαιρέσεις εξ αρχής ή με μεταρρύθμιση της απόφασης μετά από αίτηση πρόσωπου που έχει έννομο συμφέρον. Οι εξαιρέσεις μπορούν να εισάγονται κατά περίπτωση, ώστε να αποφεύγονται επιμέρους άδικα αποτελέσματα, χωρίς να θίγεται η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας εξυγίανσης.

Άρθρο 104

Με το άρθρο αυτό ορίζεται η προθεσμία για τη σύναψη συμφωνίας με την τυχόν άπρακτη πάροδο της οποίας η διαδικασία εξυγίανσης θεωρείται περαιωμένη. Πάντως, αν μετά την πάροδο της προθεσμίας τα μέρη έλθουν σε συμφωνία, μπορούν να ζητήσουν την άμεση επικύρωσή της σύμφωνα με το άρθρο 106β. Με τη δεύτερη παράγραφο θεσπίζεται η υποχρέωση συνεργασίας του οφειλέτη με τον τυχόν μεσολαβητή, τον εμπειρογνώμονα και τους πιστωτές κατά τις διαπραγματεύσεις για την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης.

Άρθρο 105

Με το άρθρο αυτό δίνεται η δυνατότητα σύγκλησης συνέλευσης πιστωτών. Η σύγκληση τέτοιας συνέλευσης είναι δυνατή και αναμένεται ότι θα είναι χρήσιμη ιδίως σε περιπτώσεις που υπάρχει πληθώρα δανειστών και είναι δύσκολη η απευθείας διαπραγμάτευση του οφειλέτη μαζί τους. Το άρθρο περιέχει επίσης λεπτομερείς ρυθμίσεις ως προς τους πιστωτές που δικαιούνται να μετάσχουν στη συνέλευση και ως προς την πρόσκληση της συνέλευσης.

Άρθρο 106

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει τη διαδικασία της συνέλευσης. Διατηρείται ως προς την απαιτούμενη πλειοψηφία το ποσοστό 60% συμπεριλαμβανομένου του 40% των εμπραγμάτως ασφαλισμένων πιστωτών που προβλέπεται και

ως προς το σχέδιο αναδιοργάνωσης και προβλεπόταν και στο άρθρο 44 ν. 1892/1990.

Άρθρο 106α

Το άρθρο αυτό ορίζει ότι η συμφωνία εξυγίανσης υπογράφεται αν μεν έχει λάβει χώρα συνέλευση των πιστωτών από τα πρόσωπα που έχουν εξουσιοδοτηθεί από τη συνέλευση, ενώ, αν δεν έχει λάβει χώρα συνέλευση, απευθείας από πιστωτές που σχηματίζουν την απαιτούμενη πλειοψηφία.

Άρθρο 106β

Με το άρθρο αυτό δίνεται η δυνατότητα να συναφθεί συμφωνία με τους πιστωτές χωρίς να προηγηθεί διαδικασία εξυγίανσης, όπως ήταν δυνατόν και υπό το καθεστώς του ν. 1892/1990. Είναι φανερό ότι σε όσες περιπτώσεις είναι δυνατή η επίτευξη συμφωνίας με εμπιστευτικές διαπραγματεύσεις μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών, τα μέρη θα την προτιμήσουν, αφού έτσι ο οφειλέτης δεν χρειάζεται να δηλώσει στην αγορά τα οικονομικά του προβλήματα παρά μόνο όταν θα είναι δεδομένη και η λύση τους.

Άρθρο 106γ

Σε αντίθεση με τη ρύθμιση του άρθρου 44 ν. 1892/1990 δεν απαιτείται σε κάθε περίπτωση συναίνεση της πλειοψηφίας των μετόχων ή εταίρων του οφειλέτη για τη σύναψη συμφωνίας με τους πιστωτές. Σε όσες περιπτώσεις η σύναψη της συμφωνίας εμπίπτει στο πλαίσιο της εκπροσωπευτικής εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών του οφειλέτη, η συμφωνία θα μπορεί να συναφθεί με μόνη την απόφαση των οργάνων αυτών, ενώ η εμπλοκή των μετόχων θα αποτελούσε άχρηστη περιπλοκή. Η σύμπραξη της συνέλευσης των μετόχων ή εταίρων απαιτείται μόνο όταν κατά το δίκαιο των εταιρειών απαιτείται η λήψη απόφασης της συνέλευσης για την εκπλήρωση ενός όρου της συμφωνίας, όπως ιδίως θα συμβαίνει αν συμφωνείται κεφαλαιοποίηση χρεών.

Καινοτομία της ρύθμισης αποτελεί η δυνατότητα του δικαστηρίου να υποκαταστήσει τη βούληση μετόχων ή εταίρων που καταχρηστικά δεν συμπράττουν στη συμφωνία εξυγίανσης. Η ρύθμιση αυτή δεν θίγει το συνταγματικό δικαίωμα της ιδιοκτησίας των μετόχων, αφού η κατάχρηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας δεν επιτρέπεται (άρθρο 25 παρ. 3 Σ). Αντίστοιχη ρύθμιση προβλέπεται και για τη συναίνεση μετόχων υπό την ιδιότητά τους ως πιστωτών, στην περίπτωση που οι μέτοχοι έχουν παράσχει χρηματοδότηση με τη μορφή δανείων, πιστώσεων ή εγγυήσεων που λειτουργούν ως συμπλήρωση των εταιρικών εισφορών.

Άρθρο 106δ

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του υφιστάμενου άρθρου 102 και επιτρέπει στο δημόσιο και στους λοιπούς φορείς του δημοσίου τομέα να συμπράττουν σε διαδικασίες εξυγίανσης με τους ίδιους όρους που θα το έπραττε και ένας ιδιώτης, όταν δηλαδή η σύμπραξη στη συμφωνία εξυπηρετεί τα συμφέροντα του δημοσίου φορέα ως πιστωτή.

Άρθρο 106ε

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου αυτού ορίζει ότι αντικείμενο της συμφωνίας οφειλέτη και πιστωτών μπορεί να είναι οποιαδήποτε ρύθμιση του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη. Στην ίδια παράγραφο παρατίθενται ενδεικτικά πιθανοί όροι που μπορεί να περιλαμβάνονται στη συμφωνία εξυγίανσης. Προδήλως οι όροι αυτοί μπορούν να συνδυάζονται μεταξύ τους με όποιον τρόπο κρίνουν τα συμβαλλόμενα μέρη.

Η δεύτερη παράγραφος ρυθμίζει την τύχη των εγγυήσεων και λοιπών συμβάσεων με αντίστοιχο περιεχόμενο σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης της απαίτησης υπέρ της οποίας έχει χορηγηθεί η εγγύηση. Στην περίπτωση αυτή η απαλλαγή του εγγυητή όχι μόνο θα είναι κατά κανόνα άδικη, αλλά θα δημιουργήσει και αντικίνητρο στους εξασφαλισμένους με εγγύηση πιστωτές να συμπράξουν στη συμφωνία. Για τον λόγο αυτό προκρίνεται η τροπή της εγγύησης ή άλλης αντίστοιχης σύμβασης σε δικαίωμα προαίρεσης του πιστωτή να πωλήσει τις μετοχές που θα προκύψουν από την κεφαλαιοποίηση στον εγγυητή. Πάντως προβλέπεται και η δυνατότητα αντίθετης συμφωνίας, οπότε είναι δυνατόν να συμφωνηθεί ακόμη και απαλλαγή εν όλω ή εν μέρει των εγγυητών. Σημειώνεται ότι η απαλλαγή των εγγυητών μπορεί να εξυπηρετεί την εξυγίανση. Π.χ. ενδέχεται μέτοχος που έχει παράσχει εγγύηση να είναι διατεθειμένος να καλύψει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του οφειλέτη με αντάλλαγμα την απαλλαγή του από την εγγύηση.

Αντίθετα με την υφιστάμενη ρύθμιση, η μη τήρηση της συμφωνίας δεν αποτελεί αυτόματο λόγο λύσης της. Η αυτόματη λύση της συμφωνίας εξυγίανσης σε περίπτωση μη τήρησής της μπορεί να λειτουργήσει ως τροχοπέδη στη λειτουργία της επιχείρησης μετά από τη συμφωνία εξυγίανσης, αφού οι συναλλασσόμενοι με την επιχείρηση θα έχουν το φόβο ότι παρά το γεγονός ότι η επιχείρηση έχει καταστεί φερέγγυα με τη συμφωνία, μπορεί ξαφνικά να καταστεί εκ νέου αφερέγγυα αν δεν τηρήσει τους όρους της συμφωνίας. Ως εκ τούτου προκρίθηκε αντί της αυτόματης λύσης της συμφωνίας η παροχή στα μέρη της δυνατότητας να θέσουν τη μη τήρηση των όρων της (ή προδήλως ορισμένων εξ αυτών) ως διαλυτική αίρεση ή ως λόγο καταγγελίας της συμφωνίας.

Η επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης αποτελεί κατ' αρχήν προϋπόθεση της ισχύος της, αφού κατά τεκμήριο τα μέρη δεν θα ήθελαν τη συμφωνία, αν δεν δεσμεύονταν και οι μη συναινούντες πιστωτές. Πάντως δίνεται στα μέρη η δυνατότητα να ορίσουν ότι το σύνολο ή μέρος των όρων της συμφωνίας θα ισχύουν και χωρίς την επικύρωση κατά τις διατάξεις του κοινού δικαίου.

Άρθρο 106στ

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει το περιεχόμενο της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας, την έκθεση του εμπειρογνώμονα που πρέπει να τη συνοδεύει και τα πρόσωπα που κλητεύονται για τη συζήτηση της αίτησης.

Άρθρο 106ζ

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης. Τίθενται οι θετικές και αρνητικές προϋποθέσεις για την επικύρωση στις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα. Η απαρίθμηση των λόγων μη επικύρωσης στην παράγραφο 2 αποσκοπεί στη δημιουργία ασφάλειας δικαίου ως προς τους λόγους μη επικύρωσης και να περιορίσει την ανάγκη προσφυγής στις γενικές ρήτρες του αστικού δικαίου. Σημειώνεται ότι η περίπτωση (γ) αποβλέπει στην αποτροπή αθέμιτων πρακτικών, όπως η συμπαιγνία του οφειλέτη με ορισμένους από τους πιστωτές του, ιδίως όταν πιστωτές είναι και πρόσωπα συνδεδεμένα με τον οφειλέτη.

Καινοτομία της προτεινόμενης διάταξης αποτελεί η δυνατότητα του δικαστηρίου αντί της απόρριψης της αίτησης επικύρωσης να ζητήσει την παροχή διευκρινίσεων ή την τροποποίηση της συμφωνίας. Έτσι αποφεύγεται η απόρριψη της αίτησης, αν μπορεί να διασωθεί η συμφωνία.

Πρόσωπα που δεν έχουν κλητευθεί στη συζήτηση της αίτησης, όπως ιδίως μη συναινούντες πιστωτές, μπορούν να ασκήσουν τριτανακοπή κατά της απόφασης για την επικύρωση. Τάσσεται όμως σύντομη προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος αυτού, ώστε να μην παρατείνεται η αβεβαιότητα ως προς την ισχύ της συμφωνίας. Επίσης προκειμένου να αποφεύγεται όπου είναι δυνατό η ανατροπή της συμφωνίας εξυγίανσης, ορίζεται ότι η αποδοχή της τριτανακοπής οδηγεί σε ακύρωση της συμφωνίας μόνο αν δεν είναι εφικτή η διατήρηση της συμφωνίας με επανυπολογισμό μόνο του ποσού που θα λάβει το πρόσωπο που άσκησε την τριτανακοπή.

Άρθρο 106η

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει τις συνέπειες της επικύρωσης της συμφωνίας, κυριότερη από τις οποίες είναι η δέσμευση των πιστωτών που δεν έχουν συμπράξει σ' αυτήν. Για τη διασφάλιση της τήρησης της συμφωνίας, ορίζεται ότι η απόφαση για την επικύρωσή της αποτελεί εκτελεστό τίτλο.

Άρθρο 106θ

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει ειδικότερα την περίπτωση που η συμφωνία εξυγίανσης προβλέπει τη μεταβίβαση του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης του οφειλέτη είτε σε τρίτο πρόσωπο, είτε σε εταιρεία που συστήνουν οι πιστωτές με εισφορά των απαιτήσεών τους κατά του οφειλέτη. Σε αντίθεση με τη ρύθμιση του άρθρου 178 του Πτωχευτικού Κώδικα δίνεται η δυνατότητα ο αποκτών την επιχείρηση να αναλαμβάνει και ορισμένες από τις υποχρεώσεις του οφειλέτη. Ρυθμίζεται η μεταβίβαση των εκκρεμών συμβάσεων, ενώ διευκολύνεται η μεταβίβαση των διοικητικών αδειών και αποτρέπονται δυσμενείς φορολογικές συνέπειες της μεταβίβασης.

Η μεταβίβαση της επιχείρησης του οφειλέτη πρέπει να διακρίνεται από τη μεταβίβαση των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων του οφειλέτη. Με τη μεταβίβαση της επιχείρησης του οφειλέτη εν όλω ή εν μέρει προκύπτει τίμημα που καταβάλλεται στον οφειλέτη και χρησιμοποιείται για την ικανοποίηση των πιστωτών του.

Το σχέδιο νόμου προβλέπει σειρά δυνατοτήτων εξυγίανσης της επιχείρησης του οφειλέτη μέσω της μεταβίβασής της εν όλω ή εν μέρει. Η

ύπαρξη μεγάλης ευελιξίας και πολλών εναλλακτικών δυνατοτήτων είναι απαραίτητες για να επιτυγχάνεται σε κάθε περίπτωση η εξυγίανση με τον τρόπο που ανταποκρίνεται καλύτερα στις ειδικές συνθήκες κάθε επιχείρησης.

Άρθρο 106ι

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει την ανεξαρτησία, την αμοιβή, το καθήκον εμπιστευτικότητας και την ευθύνη των οργάνων της διαδικασίας, δηλαδή των εμπειρογνομόνων και του τυχόν μεσολαβητή και ειδικού εντολοδόχου. Η ευθύνη των πρόσωπων αυτών περιορίζεται στη θετική ζημία που τυχόν προκαλούν και ως μέτρο της ευθύνης τίθενται ο δόλος και η βαρεία αμέλεια, προκειμένου να μη δημιουργηθούν αντικίνητρα στην ανάληψη αυτών των καθηκόντων.

ΑΡΘΡΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού παρατείνεται η προθεσμία υποβολής αίτησης πτώχευσης από τον οφειλέτη από 15 σε 30 ημέρες. Αυτό κατέστη αναγκαίο αφού ο οφειλέτης πλέον έχει τη δυνατότητα συνυποβολής αίτησης υπαγωγής στη διαδικασία της εξυγίανσης, η οποία απαιτεί περισσότερο χρόνο προετοιμασίας από μια απλή αίτηση πτώχευσης.

Με την παράγραφο 3 διορθώνεται η πρώτη παράγραφος του άρθρου 26 που είχε επικριθεί από την κρατούσα γνώμη στη θεωρία ως αντισυνταγματική.

Με τις παραγράφους 4 και 5 προσαρμόζονται διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα στην αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου, ενώ με την παράγραφο 6 διασφαλίζεται ότι η ζημία που προκύπτει από τη διαγραφή απαιτήσεων κατά τη διαδικασία αυτή θα εκπίπτει φορολογικά.

ΑΡΘΡΟ ΤΡΙΤΟ

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι οι νέες διατάξεις τίθενται σε ισχύ με τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώ ρυθμίζονται οι εκκρεμείς διαδικασίες και αιτήσεις, δίνοντας στα μέρη τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ των παλαιών και των νέων διατάξεων.